

Lag om ändring i lagen (1988:711) om befruktning utanför kroppen;

utfärdad den 2 maj 2002.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1988:711) om befruktning utanför kroppen

dels att nuvarande 3 och 4 §§ skall betecknas 4 § respektive 9 §,

dels att 1 och 2 §§ och de nya 4 och 9 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas sju nya paragrafer, 3, 5–8 och 10–11 §§ samt närmast före 1 och 2 §§ respektive de nya 4, 5 och 7–11 §§ nya rubriker av följande lydelse.

| Inledande bestämmelser

1 § I denna lag finns bestämmelser om

1. befruktning av en kvinnas ägg utanför hennes kropp, och
2. införande av ett befruktat ägg i en kvinnas kropp.

| Allmänna villkor för behandling

2 § Givare av ägg eller spermie skall vara myndig. Givaren skall lämna skriftligt samtycke till att ägget får befruktas eller att spermie får användas för befruktning. Givaren får återkalla sitt samtycke fram till dess befruktning skett.

3 § Ett befruktat ägg får föras in i en kvinnas kropp endast om kvinnan är gift eller sambo och maken eller sambon skriftligen samtyckt till detta. Om ägget inte är kvinnans eget skall ägget ha befruktats av makens eller sambons spermier.

| Var behandling får utföras

4 § Befruktning av ägg från en kvinna, i vars kropp ägget skall införas, med spermier från kvinnans make eller sambo får inte utan Socialstyrelsens tillstånd utföras annat än vid offentligt finansierade sjukhus. Vad nu sagts gäller också införande av ägget i kvinnans kropp.

Kommer ägget inte från kvinnan eller spermien inte från kvinnans make eller sambo får befruktning och införande av ägg ske endast vid de sjukhus

¹ Prop. 2001/02:89, bet. 2001/02:SoU16, rskr. 2001/02:227.

som upplåtit enhet för utbildning av läkare enligt avtal mellan de universitet som bedriver läkarutbildning och berörda landsting.

| Särskild prövning

5 § I fråga om sådan befruktning utanför kroppen som skall utföras med ett annat ägg än kvinnans eget eller med en spermie från annan man än kvinnans make eller sambo skall en läkare pröva om det med hänsyn till makarnas eller de samboendes medicinska, psykologiska och sociala förhållanden är lämpligt att en befruktning utanför kroppen äger rum. Befruktning utanför kroppen får utföras endast om det kan antas att det blivande barnet kommer att växa upp under goda förhållanden.

Vägras befruktning utanför kroppen, får makarna eller de samboende begära att Socialstyrelsen prövar frågan.

6 § För befruktning utanför kroppen skall en läkare välja ägg eller spermier från en givare som är lämplig.

Ägg eller spermier från en givare som har avlidit får inte användas för befruktning.

Uppgifterna om givaren skall antecknas i en särskild journal, som skall bevaras i minst 70 år.

| Rätt till information

7 § Den som har avlats genom befruktning utanför kroppen med annat ägg än kvinnans eget eller med spermier från annan än kvinnans make eller sambo har, om han eller hon uppnått tillräcklig mognad, rätt att ta del av de uppgifter om givaren som antecknats i sjukhusets särskilda journal.

Har någon anledning att anta att han eller hon avlats på sätt som sägs i första stycket är socialnämnden skyldig att på begäran hjälpa denne att ta reda på om det finns några uppgifter antecknade i en särskild journal.

| Skyldighet att lämna uppgifter till domstol

8 § Om det i ett mål om faderskap eller moderskap till barn är nödvändigt att få del av de uppgifter som finns om en befruktning utanför kroppen, är den som är ansvarig för befruktningen eller någon annan som har tillgång till uppgifterna skyldig att på begäran av domstolen lämna ut dessa uppgifter.

| Straffbestämmelse

9 § Den som vanemässigt eller för att bereda sig vinning bryter mot 3 eller 4 § döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

| Överklagande

10 § Socialstyrelsens beslut enligt 5 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

11 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får till skydd för liv och hälsa meddela ytterligare föreskrifter om befruktning utanför kroppen och införande av ägg i en kvinnas kropp.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

På regeringens vägnar

LARS ENGQVIST

Björn Reuterstrand
(Socialdepartementet)

